

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

ظرفیت‌های بی‌نظیر حج، امنیت حجاج و توصیه‌ها به حجاج

سه شاخص اصلی بیانات رهبر انقلاب درباره حج ۹۶

صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش خبری صداوسیما <https://telegram.me/pajooreshkhabar>

– پژوهشگر: امید جلوداریان

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

□ مقدمه..... ۱

□ چکیده محورها..... ۲

فصل اول: نمودار سازی بیانات در دیدار کارگزاران حج

الف - نمودار مؤلفه‌های کانونی در بیانات در دیدار کارگزاران حج..... ۴

ب - نمودار کلی شاخص‌های محوری در بیانات در دیدار کارگزاران حج..... ۵

ج - نمودار پرسش‌هایی که در بیانات رهبر انقلاب در دیدار کارگزاران حج پاسخ داده شد..... ۱۰

د - نمودار بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگزاران حج از زاویه آینده نگری..... ۱۱

هـ - نمودار برخی از مهمترین موارد و مصادیق در بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگزاران حج..... ۱۲

فصل دوم: مهمترین موضوعات و محورهای بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگزاران حج

الف - مفاهیم کانونی در بیانات در دیدار کارگزاران حج..... ۱۴

ج - پرسش‌ها و شبهه‌هایی که در بیانات در دیدار کارگزاران حج پاسخ داده شد..... ۱۹

د - بررسی بیانات در دیدار کارگزاران حج از زاویه آینده نگری..... ۲۰

در این پژوهش، بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگزاران حج در تاریخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۸ شاخص یابی، مؤلفه‌های کانونی، شاخص‌های محوری، پرسش‌ها و شبهه‌ها در این باره، استخراج و به استناد عین عبارات آورده شده است. در بخش‌های دیگر نیز بیانات ایشان از زاویه تحلیل محیطی و آینده‌نگری بررسی شده است.

رهبر معظم انقلاب با بیان اینکه تصمیم به اعزام حج‌گزاران در امسال در پی جلسه مسئولان قوای مختلف در شورای عالی امنیت ملی و بررسی جوانب قضیه بوده است، بر ظرفیت‌های بی‌ظنیر معنوی حج تأکید و به معنویت ناشی از نماز و طواف و وقوف و سعی و احرام اشاره می‌کنند.

ظرفیت بی‌ظنیر اجتماعی حج موضوع دیگری است که رهبر انقلاب به آن اشاره می‌کنند.

رهبر انقلاب همچنین حج را مظهر قدرت امت اسلامی به عنوان جنبه خارجی و محل آشنایی ملت‌های مسلمان به عنوان جنبه داخلی می‌دانند و به انس پیدا کردن ملت‌های مسلمان، آشنایی با فرهنگ حاکم بر ذهنیات یکدیگر، برطرف شدن شبهه‌ها و کم رنگ شدن دشمنی‌ها و یاری کردن یکدیگر اشاره می‌کنند.

موضوع مهم دیگری که رهبر انقلاب بر آن تأکید می‌کنند این است که حج محلی برای برائت و بیان مواضع امت اسلامی است. ابراز موضع درباره مسجدالاقصی، ابراز موضع درباره وقاحت و گستاخی صهیونیست‌ها، ابراز موضع درباره فلسطین، ابراز موضع درباره حضور شرارت‌آمیز آمریکا در کشورهای اسلامی و منطقه و ابراز موضع درباره راه انداختن جریان‌های تکفیری و تروریستی از مواردی است که رهبر انقلاب به آنها اشاره می‌کنند.

امنیت حج‌گزاران نیز از جمله موارد مورد تأکید رهبر انقلاب درباره حج است. ایشان حفظ امنیت، عزت، رفاه و آسایش حج‌گزاران را مطالبه جدی جمهوری اسلامی ایران می‌دانند و ضمن اشاره به قضایای تلخ و فاجعه بار حج سال ۹۴، تأکید می‌کنند امنیت حج‌گزاران بر عهده کشوری است که حرمین شریفین تحت سلطه اوست.

رهبر انقلاب توصیه‌هایی نیز درباره حج امسال و به حج‌گزاران مطرح می‌کنند که مهمترین آنها عبارت‌اند از: توجه به مسئله وحدت امت اسلامی، توجه به نمازهای اول وقت و به صورت جماعت در مسجدالحرام و مسجد النبی، پرهیز از بازارگردی و پالایش روح و دل.

□ چکیده محورها:

* فریضه بسیار مهم حج:

- ۱- حج، ظرفیت بی نظیر معنوی (معنویت ناشی از نماز، طواف، وقوف، سعی، احرام)
- ۲- حج، ظرفیت بی نظیر اجتماعی (دوری از انزوا و رهبانیت و گوشه گیری)
- ۳- حج، مظهر قدرت امت اسلامی به عنوان جنبه خارجی
- ۴- حج، محل آشنایی ملت های مسلمان به عنوان جنبه داخلی
- ۵- حج، محلی برای برائت و بیان مواضع امت اسلامی:
 - ابراز موضع درباره مسجدالاقصی
 - ابراز موضع درباره وقاحت و گستاخی صهیونیست ها
 - ابراز موضع درباره فلسطین
 - ابراز موضع درباره حضور شرارت آمیز آمریکا در کشورهای اسلامی و منطقه
 - ابراز موضوع درباره راه انداختن جریان های تکفیری و تروریستی

* امنیت حج:

- ۱- حفظ امنیت، عزت، رفاه و آسایش حجّاج، مطالبه جدّی جمهوری اسلامی ایران
- ۲- فراموش نشدن قضایای تلخ و فاجعه بار حجّ سال ۹۴
- ۳- امنیت حجّاج بر عهده کشوری است که حرمین شریفین تحت سلطه اوست
- ۴- لزوم مطالبه دولت های دیگر درباره امنیت حجّاج خودشان
- ۵- منظور از برقراری امنیت، ایجاد محیط امنیتی و فشارهای امنیتی نیست

* برگزاری حج امسال، تصمیم جمعی مسئولان

* توصیه ها:

- ۱- غافل نشدن از مسئله فلسطین
- ۲- توجه به مسئله وحدت امت اسلامی
- ۳- توجه به نمازهای اول وقت و جماعت در مسجدالحرام و مسجدالنّبی
- ۴- توجه خاص به تلاوت قرآن
- ۵- توجه به اعمال عرفه
- ۶- پرهیز از بازارگردی
- ۷- پالایش روح و دل
- ۸- عمل کردن همه به مسئولیت های خود

فصل اول:

پژوهش
تحری
معاونت ساسی
صدا و سیما

نمودار سازی

بیانات در دیدار کارگزاران حج

- ۱- فریضه بسیار مهم
- ۲- ظرفیت‌های معنوی حج
- ۳- ظرفیت‌های اجتماعی حج
- ۴- مظهر قدرت امت اسلامی
- ۵- جوانب بیرونی و درونی حج
- ۶- مسئله برائت
- ۷- امنیت حج
- ۸- حادثه فاجعه بار حج ۹۴
- ۹- وحدت امت اسلامی
- ۱۰- نمازهای جماعت مسجدالحرام و مسجدالنبی
- ۱۱- بازارگردی در حج

صدراوسما

فریضه بسیار مهم حج:

الف) حج، ظرفیت بی نظیر معنوی:

- ۱- معنویت ناشی از نماز
- ۲- معنویت ناشی از طواف
- ۳- معنویت ناشی از وقوف
- ۴- معنویت ناشی از سعی
- ۵- معنویت ناشی از احرام

ب) حج، ظرفیت بی نظیر اجتماعی:

- دوری از انزوا و رهبانیت و گوشه‌گیری

ج) حج، مظهر قدرت امت اسلامی به عنوان جنبه خارجی:

- عرض اندام امت اسلامی به وسیله حج

د) حج، محل آشنایی ملت‌های مسلمان به عنوان جنبه داخلی:

- ۱- انس پیدا کردن ملت‌های مسلمان
- ۲- آشنایی با فرهنگ حاکم بر ذهنیات یکدیگر
- ۳- برطرف شدن شبهه‌ها و کم رنگ شدن دشمنی‌ها
- ۴- یاری کردن یکدیگر

ه) حج محلی برای برائت و بیان مواضع امت اسلامی:

- ۱- ابراز موضع درباره مسجدالاقصی
- ۲- ابراز موضع درباره وقاحت و گستاخی صهیونیست‌ها
- ۳- ابراز موضع درباره فلسطین
- ۴- ابراز موضع درباره حضور شرارت‌آمیز آمریکا در کشورهای اسلامی و منطقه
- ۵- ابراز موضع درباره راه انداختن جریان‌های تکفیری و تروریستی

امنیت حج:

الف) حفظ امنیت، عزت، رفاه و آسایش حجّاج، مطالبه جدّی جمهوری اسلامی ایران

ب) فراموش نشدن قضایای تلخ و فاجعه بار حجّ سال ۹۴

ج) امنیت حجّاج بر عهده کشوری است که حرمین شریفین تحت سلطه اوست

د) لزوم مطالبه دولت‌های دیگر درباره امنیت حجّاج خودشان

ه) منظور از برقراری امنیت، ایجاد محیط امنیتی و فشارهای امنیتی نیست

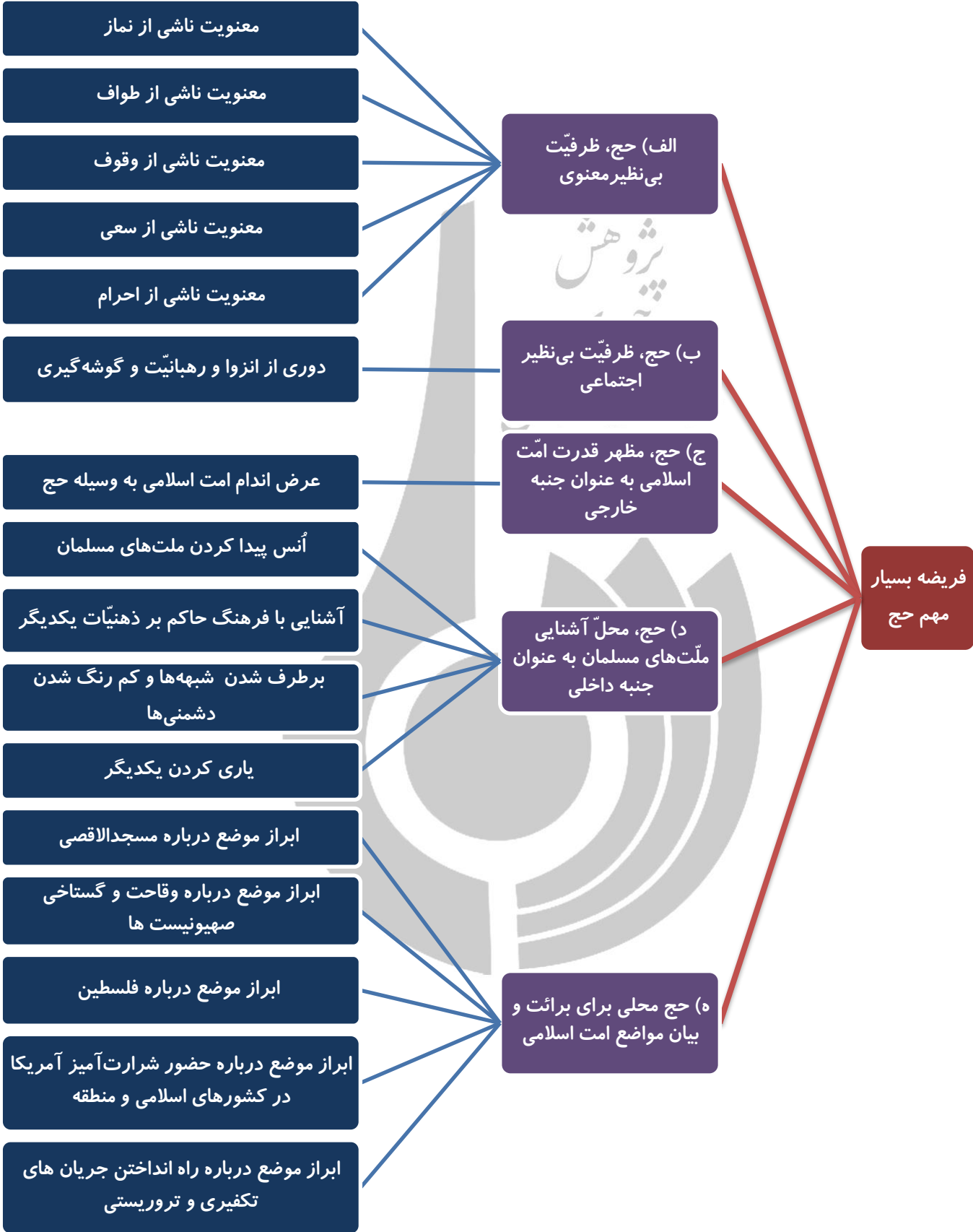
و) برگزاری حجّ امسال، تصمیم جمعی مسئولان نظام

توصیه ها:

- الف) غافل نشدن از مسئله فلسطین
- ب) توجه به مسئله وحدت امت اسلامی
- ج) توجه به نمازهای اول وقت و جماعت در مسجدالحرام و مسجد النبی
- د) توجه خاص به تلاوت قرآن
- ه) توجه به اعمال عرفه
- و) پرهیز از بازارگردی
- ز) پالایش روح و دل
- ح) عمل کردن همه به مسئولیت های خود

پیشگیری
معاونت ساسی
صد او سیمای

فريضة بسيار مهم حج

الف) حفظ امنیّت، عزّت، رفاه و آسایش حجّاج، مطالبه جدّی جمهوری اسلامی ایران

ب) فراموش نشدن قضایای تلخ و فاجعه بار حجّ سال ۹۴

ج) امنیّت حجّاج بر عهده کشوری است که حرمین شریفین تحت سلطه اوست

د) لزوم مطالبه دولت های دیگر درباره امنیّت حجّاج خودشان

ه) منظور از برقراری امنیّت، ایجاد محیط امنیّتی و فشارهای امنیّتی نیست

و) برگزاری حج امسال، تصمیم جمعی مسئولان نظام

الف) غافل نشدن از مسئله فلسطین

ب) توجه به مسئله وحدت امت اسلامی

ج) توجه به نمازهای اول وقت و جماعت در مسجدالحرام و مسجد النبی

د) توجه خاص به تلاوت قرآن

ه) توجه به اعمال عرفه

و) پرهیز از بازارگردی

ز) پالایش روح و دل

ح) عمل کردن همه به مسئولیت های خود

ج - نمودار پرسش‌هایی که در بیانات رهبر انقلاب در دیدار کارگزاران حج پاسخ داده شد

د - نمودار بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگزاران حج از زاویه آینده نگری

- ۱- مسئولین کشور از هر سه قوه و دیگران که دست‌اندرکار هستند، اطراف قضیه را مطالعه کردند، سنجیدند، تصمیم گرفتند که امسال حج باشد.
- ۲- کسانی که متصدی یا مباشر حج هستند، چقدر کمک می‌کنند یا اجازه می‌دهند که حج واقعی برگزار شود؟
- ۳- اظهار نظر امام بزرگوار درباره قبول نداشتن حج بدون برائت
- ۴- صهیونیست‌ها جری شده‌اند، گستاخ شده‌اند، به خودشان حق داده‌اند که بر صاحبان مسجدالاقصی — یعنی بر مسلمان‌ها — سخت بگیرند
- ۵- حضور شرارت‌آمیز آمریکا در کشورهای اسلامی و در منطقه ما و راه انداختن جریان‌های تکفیری و تروریستی و مانند اینها
- ۶- تصریح قرآن کریم مبنی بر امن بودن بیت‌ا...
- ۷- قضایای تلخ حجّ سال ۹۴ که داغی در دل امت اسلامی و در دل ما ایرانی‌ها به وجود آورد
- ۸- میلیاردها هزینه‌ای که برای اختلاف و ایجاد دشمن بین مذاهب اسلامی می‌شود.

فصل دوم:

پژوهش
تحری
معاونت ساسی
صدا و سیما

مهم‌ترین موضوعات و محورهای

بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگزاران حج

ردیف	مفاهیم کانونی و نکات کلیدی	توضیح مفهوم به استناد عین بیانات
۱	فریضه بسیار مهم	- «حج، یک فریضه‌ی بسیار مهمی است؛ شاید ما در بین فرایض مهم اسلامی، مثل حج فریضه‌ای دیگر نداریم.»
۲	ظرفیت‌های معنوی حج	- «وَلَا در این فریضه‌ی بزرگ و وسیع، ظرفیتهای معنوی بسیاری وجود دارد که کسانی که دنبال ارتباط معنوی با حضرت حق (جلّ و علا) هستند، دنبال معنویت و روحانیت و مانند اینها هستند، میتوانند در گوشه‌وکنار این واجب و این فریضه‌ی بزرگ، امکانات فراوانی و ظرفیت عجیبی را پیدا کنند. از نماز و طواف و وقوف و سعی و خود احرام، و از قطعه‌قطعه‌ی این واجب بزرگ و مرکب از اجزای گوناگون، معنویت می‌تراود، معنویت می‌بارد.»
۳	ظرفیت‌های اجتماعی حج	- «اگر قدر بدانیم، اگر دنبال معنویت باشیم، ظرفیت حج از همه‌ی واجبات دیگر بیشتر است. این یک طرف قضیه. درعین حال یک ظرفیت بی‌نظیر اجتماعی هم در حج وجود دارد؛ ببینید، این از خواص فرایض اسلامی است. اسلام این همه بر روی معنویت تکیه میکند، اما معنویت اسلامی به معنای انزوا و رهبانیت و گوشه‌گیری و جدایی و دوری از مردم نیست؛ همان واجب و فریضه‌ای که بیشترین ظرفیت معنویت را دارا است، همان واجب و فریضه بیشترین ظرفیت حضور اجتماعی را هم دارا است.»
۴	مظهر قدرت امت اسلامی	- «حج، مظهر حضور عظمت امت اسلامی است، حج مظهر وحدت است، حج مظهر یکپارچگی است؛ حج مظهر قدرت امت اسلامی است. بزرگ‌ترین اجتماع امت در هر سال، بی‌وقفه، با اوضاع و احوال مشخص، در یک نقطه‌ی معین انجام می‌گیرد؛ یعنی امت اسلامی به‌وسیله‌ی حج، عرض‌اندام میکند؛ خود را نشان میدهد.»
۵	جوانب بیرونی و درونی حج	- «علاوه‌ی بر این که جنبه‌ی خارجی قضیه است، یک جنبه‌ی درونی هم دارد: ملت‌های مسلمان در حج باهم آشنا میشوند، انس پیدا میکنند، زبان هم را می‌فهمند — منظور از زبان، لغت نیست، منظور فرهنگ حاکم بر ذهنیات یکدیگر است — با آن آشنا میشوند، به هم نزدیک میشوند، شبهه‌ها برطرف میشود، دشمنی‌ها کم‌رنگ میشود و بتدریج برطرف میشود، دل‌ها به هم نزدیک میشود، دست‌ها به هم کمک می‌آیند، کشورها میتوانند به هم کمک کنند، ملت‌ها میتوانند به هم کمک کنند؛ این حج است.»
۶	مسئله برائت	- «این مسئله‌ی برائت که ما روی آن این‌همه تأکید کردیم و امام بزرگوار به این مضمون گفتند که قبول ندارند حج بی‌برائت را، رازش این است.»
۷	امنیت حج	- «یک مسئله‌ی دیگری که مهم است و آقایان محترم هم اشاره کردند — هم جناب آقای قاضی‌عسکر، هم رئیس محترم سازمان حج — مسئله‌ی امنیت است. وَ إِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَ أَمْنًا؛ این است قضیه. قرآن کریم تصریح میکند که ما اینجا را محل اجتماع مردم و رجوع مردم و محل امنیت قرار دادیم؛ امنیت خیلی مهم است! ایمنی حجاج از مسائل بسیار مهم است.»
۸	حادثه فاجعه بار حج ۹۴	- «ما قضایای تلخ حج سال ۹۴ را فراموش نمی‌کنیم. داغی در دل امت اسلامی و در دل ما ایرانی‌ها به وجود آمد که فراموش‌شدنی نیست، این زخم خوب‌شدنی نیست. البته آن سال مسئولین حج خیلی زحمت کشیدند، خیلی تلاش کردند، ولی خب حادثه، حادثه‌ی

		فاجعه‌بار و بزرگی بود».
۹	وحدت امت اسلامی	- «به مسئله‌ی وحدت امت اسلامی هم خیلی باید توجه بشود. امروز دارند پول خرج میکنند؛ میلیاردها خرج میکنند برای اینکه بین مذاهب اسلامی اختلاف بیندازند و دشمنی ایجاد کنند؛ هزینه‌های میلیاردهای دارد انجام میگیرد برای اینکه این کار انجام بگیرد. هیچ‌کس نباید کمک کند به این اختلاف‌افکنی؛ هرکس کمک کند، در توطئه‌ی آنها و در تبعات معنوی و الهی این گناه بزرگ شرکت خواهد داشت؛».
۱۰	نمازهای جماعت مسجدالحرام و مسجدالنبی	- «یک وظایفی حجاج دارند، اینها را [باید] رعایت کنند. حجاج محترم به نمازهای جماعت اهمیت بدهند؛ به نماز اول وقت اهمیت بدهند؛ در نمازهای جماعت مسجدالحرام و مسجدالنبی شرکت کنند.».
۱۱	بازارگردی در حج	- «پرهیز از بازارگردی؛ بنده مکرر در مکرر این معنا را عرض کرده‌ام. بازار، همه جای دنیا هست؛ در این تهران هم بازار هست؛ اجناس جورواجور، مجاز و غیر مجاز، در همه جا هست؛ در این تهران هم هست، در شهرهای دیگر هم هست. آنچه در تهران نیست، کعبه است.».

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
۱	فریضه بسیار مهم حج:	الف) حج، ظرفیت بی‌نظیر معنوی: ۱- معنویت ناشی از نماز ۲- معنویت ناشی از طواف ۳- معنویت ناشی از وقوف ۴- معنویت ناشی از سعی ۵- معنویت ناشی از احرام	«خیلی خوش‌آمدید برادران و خواهران عزیز، مسئولان و کارکنان و خدمتگزاران حج و حجاج. نفس اینکه امسال توفیق حج برای مردم ما پیدا شد، خبر خوبی بود؛ بحمدالله مسئولین کشور از هر سه قوه و دیگران که دست‌اندرکار هستند، اطراف قضیه را مطالعه کردند، سنجیدند، تصمیم گرفتند که امسال حج باشد؛ امیدواریم ان‌شاءالله خداوند متعال این راه مبارک را برای مردم عزیز ما موجب برکت و خیر و صلاح و نجاج بفرماید.
		ب) حج، ظرفیت بی‌نظیر اجتماعی: - دوری از انزوا و رهبانیت و گوشه‌گیری	حج، یک فریضه‌ی بسیار مهمی است؛ شاید ما در بین فرایض مهم اسلامی، مثل حج فریضه‌ای دیگر نداریم. اولاً در این فریضه‌ی بزرگ و وسیع، ظرفیتهای معنوی بسیاری وجود دارد که کسانی که دنبال ارتباط معنوی با حضرت حق (جل و علا) هستند، دنبال معنویت و روحانیت و مانند اینها هستند، میتوانند در گوشه‌وکنار این واجب و این فریضه‌ی بزرگ، امکانات فراوانی و ظرفیت عجیبی را پیدا کنند.
		ج) حج، مظهر قدرت امت اسلامی به عنوان جنبه خارجی: - عرض اندام امت اسلامی به وسیله حج	از نماز و طواف و وقوف و سعی و خود احرام، و از قطعه‌قطعه‌ی این واجب بزرگ و مرگب از اجزای گوناگون، معنویت می‌تراود، معنویت می‌بارد. اگر قدر بدانیم، اگر دنبال معنویت باشیم، ظرفیت حج از همه‌ی واجبات دیگر بیشتر است. این یک طرف قضیه، درعین‌حال یک ظرفیت بی‌نظیر اجتماعی هم در حج وجود دارد؛ ببینید، این از خواص فرایض اسلامی است. اسلام این‌همه بر روی معنویت تکیه میکند، اما معنویت اسلامی به معنای انزوا و رهبانیت و گوشه‌گیری و جدایی و دوری از مردم نیست؛ همان واجب و فریضه‌ای که بیشترین ظرفیت معنویت را دارا است، همان واجب و فریضه بیشترین ظرفیت حضور اجتماعی را هم دارا است.
		د) حج، محل آشنایی ملت‌های مسلمان به عنوان جنبه داخلی: ۱- انس پیدا کردن ملت‌های مسلمان ۲- آشنایی با فرهنگ حاکم بر ذهنیات یکدیگر ۳- برطرف شدن شبهه‌ها و کم‌رنگ شدن دشمنی‌ها ۴- یاری کردن یکدیگر	حج، مظهر حضور عظمت امت اسلامی است، حج مظهر وحدت است، حج مظهر یکپارچگی است؛ حج مظهر قدرت امت اسلامی است. بزرگ‌ترین اجتماع امت در هر سال، بی‌وقفه، با اوضاع و احوال مشخص، در یک نقطه‌ی معین انجام می‌گیرد؛ یعنی امت اسلامی به‌وسیله‌ی حج، عرض‌اندام میکند؛ خود را نشان میدهد. علاوه‌ی بر این که جنبه‌ی خارجی قضیه است، یک جنبه‌ی درونی هم دارد: ملت‌های مسلمان در حج باهم آشنا میشوند، انس پیدا میکنند، زبان هم را می‌فهمند - منظور از زبان، لغت نیست، منظور فرهنگ حاکم بر ذهنیات یکدیگر است - با آن آشنا میشوند، به هم نزدیک میشوند، شبهه‌ها برطرف میشود، دشمنی‌ها کم‌رنگ میشود و بتدریج برطرف میشود، دل‌ها به هم نزدیک میشود، دست‌ها به کمک هم می‌آیند، کشورها میتوانند به هم کمک کنند، ملت‌ها میتوانند به هم کمک کنند؛ این حج است. حالا در مقام عمل، آنهایی که متصدی هستند یا مباشر هستند، چقدر کمک میکنند یا اجازه میدهند که حج این‌جور برگزار بشود؛ آن بحث دیگری است، اما حج این است: یک ظرفیت بی‌نظیر معنوی، در کنار یک ظرفیت بی‌نظیر اجتماعی و جایی برای ابراز عقیده و بیان موضع امت اسلامی.
		ه) حج محلی برای برائت و بیان مواضع امت اسلامی: ۱- ابراز موضع درباره مسجدالاقصی ۲- ابراز موضع درباره وقاحت و گستاخی صهیونیست‌ها ۳- ابراز موضع درباره فلسطین ۴- ابراز موضع درباره حضور شرارت‌آمیز آمریکا در کشورهای اسلامی و منطقه ۵- ابراز موضع درباره راه انداختن	این مسئله‌ی برائت که ما روی آن این‌همه تأکید کردیم و امام بزرگوار به این مضمون گفتند که قبول ندارند حج بی‌برائت راه رازش این است. در حج، امت اسلامی میتواند مواضع صحیح و مورد اتفاق و قبول خود را بیان کند؛ مورد قبول و اتفاق چه کسی آقا؟ ملت‌ها، شعوب. دولت‌ها ممکن است جور دیگری فکر کنند، جور دیگری عمل بکنند - که می‌بینیم خیلی از دولتهای مسلمان متأسفانه راهی غیر از خواست ملت‌هایشان در پیش می‌گیرند و حرکت میکنند - اما دل ملت‌ها چیز

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		جریان‌های تکفیری و تروریستی	<p>دیگر است. اینجا جایی است که ملت‌ها میتوانند موضع خود را در قضایای مختلف ابراز کنند.</p> <p>الان قضیه‌ی مسجدالاقصی مطرح است، قضیه‌ی قدس مطرح است؛ این قضیه‌ی کوچکی نیست. صهیونیست‌ها جری شده‌اند، گستاخ شده‌اند، به خودشان حق داده‌اند که بر صاحبان مسجدالاقصی – یعنی بر مسلمانها – سخت بگیرند؛ یک روز در را ببندند، یک روز مانع ایجاد کنند، یک روز یک عده‌ای را بگذارند [آورد شوند] و یک عده‌ای را نگذارند، شرط سنی بگذارند و از این قبیل کارها؛ اینها گستاخی است، اینها پررویی است، اینها وقاحت است از سوی رژیم غاصب و جعلی صهیونیست. خب معلوم است که دل ملت اسلام به یاد مسجدالاقصی میتپد. اینجا جای ابراز موضع است؛ حج یک چنین ظرفیتی است، حج این است. کجا امت اسلامی بهتر از بیت‌الله‌الحرام و مکه و مدینه و عرفات و مشعر و منی پیدا میکند برای اینکه اظهار کند که ملت‌ها درباره‌ی فلسطین و درباره‌ی مسجدالاقصی چه میگویند و چه میخواهند و چه جور فکر میکنند؟ کجا بهتر از اینجا؟ حج یک چنین ظرفیتی دارد. در مورد دخالت‌های آمریکا، در مورد حضور شرارت‌آمیز آمریکا در کشورهای اسلامی و در منطقه‌ی ما و راه انداختن این جریان‌های تکفیری و تروریستی و مانند اینها – که شرتترین همی این دستگاه‌های تروریستی هم خود رژیم آمریکا است؛ از همه‌ی اینها خبیث‌تر، خود او است – جای اظهار موضع نسبت به اینها کجا است؟ حج بهترین جا است برای اینکه امت اسلامی – همه، از همه‌ی کشورها – بتوانند ابراز موضع کنند، ابراز عقیده کنند؛ یک چنین ظرفیتی است حج؛ این را باید قدر دانست، باید دنبال این بود؛ این یک مطلب».</p>
۲	امنیت حج:	<p>الف) حفظ امنیت، عزت، رفاه و آسایش حجّاج، مطالبه جدی جمهوری اسلامی ایران</p> <p>ب) فراموش نشدن قضایای تلخ و فاجعه بار حجّ سال ۹۴</p> <p>ج) امنیت حجّاج بر عهده کشوری است که حرمین شریفین تحت سلطه اوست</p> <p>د) لزوم مطالبه دولت‌های دیگر درباره امنیت حجّاج خودشان</p> <p>ه) منظور از برقراری امنیت، ایجاد محیط امنیتی و فشارهای امنیتی نیست</p> <p>و) برگزاری حج امسال،</p>	<p>«یک مسئله‌ی دیگری که مهم است و آقایان محترم هم اشاره کردند – هم جناب آقای قاضی‌عسکر، هم رئیس محترم سازمان حج – مسئله‌ی امنیت است. وَ اِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَ اَمْنًا؛ این است قضیه. قرآن کریم تصریح میکند که ما اینجا را محلّ اجتماع مردم و رجوع مردم و محلّ امنیت قرار دادیم؛ امنیت خیلی مهم است! ایمنی حجّاج از مسائل بسیار مهم است. ما قضایای تلخ حجّ سال ۹۴ را فراموش نمیکنیم. داغی در دل امت اسلامی و در دل ما ایرانی‌ها به وجود آمد که فراموش‌شدنی نیست، این زخم خوب‌شدنی نیست. البته آن سال مسئولین حجّ خیلی زحمت کشیدند، خیلی تلاش کردند، ولی خب حادثه، حادثه‌ی فاجعه‌بار و بزرگی بود. امنیت حجّاج بر عهده‌ی آن کشوری است که حرمین شریفین در اختیار او و تحت سلطه و قدرت او است؛ آن دولت است که بایستی امنیت را حفظ کند؛ این مطالبه‌ی جدی و همیشگی ما است. امنیت حجّاج باید حفظ بشود؛ همه‌ی حجّاج! حالا تکیه‌ی ما روی حجّاج ایرانی است. دولت‌های دیگر هم راجع به حجّاج خودشان مطالبه کنند و مطالبه داشته باشند، زنده برخورد کنند. ما جدی مطالبه داریم؛ باید ایمنی حجّاج ما محفوظ بماند. فقط هم امنیت و ایمنی نیست، عزتشان، رفاهشان، آسایششان بایستی محفوظ بماند. آقایان مطالبی فرمودند، کاملاً درست است، خب باید مراقب باشید؛ آماده برای هر جور حادثه‌ای که پیش بیاید؛ برای همه‌ی شرایط باید آمادگی داشته باشید. مسئله‌ی آرامش و آسایش حجّاج خیلی مهم است. البته معنای ایمنی و امنیت که ما میگوییم، این نیست که آنجا محیط امنیتی درست کنند و باز فشارهای امنیتی وارد کنند تا جور دیگری حجّاج اذیت بشوند؛ نه، ایمن باشند، خیالشان راحت باشد، آرام باشند. آن قضایای فاجعه‌بار مسجدالحرام و منی نبایستی تکرار بشود، نبایستی در یادها زنده بشود؛ بالاخره نگرانی‌هایی وجود داشت».</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		تصمیم جمعی مسئولان نظام	خوشبختانه مسئولان از قوای محترم، در شورای عالی امنیت ملی جمع شدند، تصمیم گرفتند، فکر کردند جوانب قضیه را، به این نتیجه رسیدند که حج باشد؛ امیدواریم ان شاء الله که این [حج] با بهترین وجه انجام بگیرد.
۳	توصیه ها:	<p>الف) غافل نشدن از مسئله فلسطین</p> <p>ب) توجه به مسئله وحدت امت اسلامی</p> <p>ج) توجه به نمازهای اول وقت و جماعت در مسجد الحرام و مسجد النبی</p> <p>د) توجه خاص به تلاوت قرآن</p> <p>ه) توجه به اعمال عرفه</p> <p>و) پرهیز از بازارگردی</p> <p>ز) پالایش روح و دل</p> <p>ح) عمل کردن همه به مسئولیت های خود</p>	<p>- «مسئله فلسطین مورد غفلت قرار نگیرد؛ مسئله مهمی است. مسئله فلسطین در این ده‌ها سال - شصت هفتاد سال اخیر - همیشه مطرح بوده است؛ گاهی بیشتر، گاهی کمتر؛ و امروز باز جزو آن مواردی است که بیشتر مطرح است، به خاطر خیانت و ملعنتی که صهیونیست‌ها دارند نشان میدهند و به خاطر خیانت بعضی از رؤسای کشورهای اسلامی. به‌رحال امروز محور عمده مسائل جهان اسلام مسئله فلسطین است، محور اصلی مسئله فلسطین است.</p> <p>به مسئله وحدت امت اسلامی هم خیلی باید توجه بشود. امروز دارند پول خرج میکنند؛ میلیاردها خرج میکنند برای اینکه بین مذاهب اسلامی اختلاف بیندازند و دشمنی ایجاد کنند؛ هزینه‌های میلیاردی دارد انجام میگیرد برای اینکه این کار انجام بگیرد. هیچ‌کس نباید کمک کند به این اختلاف‌افکنی؛ هرکس کمک کند، در توطئه‌ی آنها و در تبعات معنوی و الهی این گناه بزرگ شرکت خواهد داشت؛ هیچ‌کس نبایستی کمک کند به این قضیه.</p> <p>یک وظایفی حجّاج دارند، اینها را [باید] رعایت کنند. حجّاج محترم به نمازهای جماعت اهمیت بدهند؛ به نماز اول وقت اهمیت بدهند؛ در نمازهای جماعت مسجد الحرام و مسجد النبی شرکت کنند. به تلاوت قرآن - در این روزهایی که موفق هستند به حضور در حرمین شریفین - و به اعمال عرفه و روز عرفه خیلی اهمیت داده بشود. پرهیز از بازارگردی؛ بنده مکرر در مکرر این معنا را عرض کرده‌ام. بازار، همه جای دنیا هست؛ در این تهران هم بازار هست؛ اجناس جورواجور، مُجاز و غیر مُجاز، در همه جا هست؛ در این تهران هم هست، در شهرهای دیگر هم هست. آنچه در تهران نیست، کعبه است؛ آنچه در تهران و در محیط زندگی شما نیست، مسجد الحرام است، مسجد النبی است؛ این است که [فقط] آنجا است؛ باید از آن استفاده کنید؛ وَاَلَا بازار و اشیاء گوناگون همه جا هست. وقت عزیز را صرف این چیزها نکنید. در قضیه حج، بیشتر از هر چیز دیگری، حاجی باید به فکر این باشد که خود را پالایش کند، دل را پالایش کند، روح را پالایش کند، بتواند ان شاء الله به نتایج معنوی بزرگی دست پیدا کند؛ اگر این [طور] شد، آن وقت، آن نتایج اجتماعی هم به توفیق الهی حاصل خواهد شد. ما برای همه حجّاج عزیزمان که از کشورمان امسال عازم هستند، توفیق الهی را و لطف الهی را مسئلت میکنیم، حفاظت و حراست معنوی و مادی و الهی را مسئلت میکنیم؛ برای دست‌اندرکاران هم توفیق را از خدای متعال میخواهیم. همه مراقب باشند، همه دقت کنند، همه به مسئولیتهای خودشان عمل کنند که به معنای واقعی کلمه یک حجّ با عظمت و با عزت ان شاء الله امسال اتفاق بیفتد».</p>

ج - پرسش ها و شبهه‌هایی که در بیانات در دیدار کارگزاران حج پاسخ داده شد

ردیف	عنوان پرسش یا شبهه	محور پاسخ	پاسخ رهبر انقلاب به استناد عین عبارات
۱	چرا حج فریضه بسیار مهمی است؟	به علت ظرفیت های عظیم معنوی و اجتماعی	«حج، یک فریضه‌ی بسیار مهمی است؛ شاید ما در بین فرایض مهم اسلامی، مثل حج فریضه‌ای دیگر نداریم. اولاً در این فریضه‌ی بزرگ و وسیع، ظرفیتهای معنوی بسیاری وجود دارد که کسانی که دنبال ارتباط معنوی با حضرت حق (جل و علا) هستند، دنبال معنویت و روحانیت و مانند اینها هستند، میتوانند در گوشه‌وکنار این واجب و این فریضه‌ی بزرگ، امکانات فراوانی و ظرفیت عجیبی را پیدا کنند. از نماز و طواف و وقوف و سعی و خود احرام، و از قطعه‌قطعه‌ی این واجب بزرگ و مرکب از اجزای گوناگون، معنویت میتراود، معنویت میبارد. اگر قدر بدانیم، اگر دنبال معنویت باشیم، ظرفیت حج از همه‌ی واجبات دیگر بیشتر است. این یک طرف قضیه. درعین حال یک ظرفیت بی‌نظیر اجتماعی هم در حج وجود دارد؛ ببینید، این از خواص فرایض اسلامی است. اسلام این‌همه بر روی معنویت تکیه میکند، اما معنویت اسلامی به معنای انزوا و رهبانیت و گوشه‌گیری و جدایی و دوری از مردم نیست؛ همان واجب و فریضه‌ای که بیشترین ظرفیت معنویت را دارا است، همان واجب و فریضه بیشترین ظرفیت حضور اجتماعی را هم دارا است.»
۲	راز مسئله برائت چیست؟	در حج، امت اسلامی می تواند مواضع صحیح و مورد اتفاق و قبول خود را بیان کند	«این مسئله‌ی برائت که ما روی آن این‌همه تأکید کردیم و امام بزرگوار به این مضمون گفتند که قبول ندارند حج بی‌برائت را، رازش این است. در حج، امت اسلامی میتواند مواضع صحیح و مورد اتفاق و قبول خود را بیان کند؛ مورد قبول و اتفاق چه کسی آقا؟ ملت‌ها، شعوب. دولت‌ها ممکن است جور دیگری فکر کنند، جور دیگری عمل بکنند - که می‌بینیم خیلی از دولت‌های مسلمان متأسفانه راهی غیر از خواست ملت‌هایشان در پیش میگیرند و حرکت میکنند - اما دل ملت‌ها چیز دیگر است. اینجا جایی است که ملت‌ها میتوانند موضع خود را در قضایای مختلف ابراز کنند.»
۳	منظور از محیط امن در حج چیست؟	منظور این نیست که فشارهای امنیتی وارد کنند	«البته معنای ایمنی و امنیت که ما می‌گوییم، این نیست که آنجا محیط امنیتی درست کنند و باز فشارهای امنیتی وارد کنند تا جور دیگری حجاج اذیت بشوند؛ نه، ایمن باشند، خیالشان راحت باشد، آرام باشند.»
۴	محور عمده مسائل جهان اسلام چیست؟	فلسطین	«مسئله‌ی فلسطین مورد غفلت قرار نگیرد؛ مسئله‌ی مهمی است. مسئله‌ی فلسطین در این ده‌ها سال - شصت هفتاد سال اخیر - همیشه مطرح بوده است؛ گاهی بیشتر، گاهی کمتر؛ و امروز باز جزو آن مواردی است که بیشتر مطرح است، به‌خاطر خیانت و ملعنتی که صهیونیست‌ها دارند نشان میدهند و به‌خاطر خیانت بعضی از رؤسای کشورهای اسلامی. به‌رحال امروز محور عمده‌ی مسائل جهان اسلام مسئله‌ی فلسطین است، محور اصلی مسئله‌ی فلسطین است.»

د - بررسی بیانات در دیدار کارگزاران حج از زاویه آینده نگری

ردیف	موضوع	محور	مستندات
۱	برقراری امنیت به معنای واقعی در مراسم حج:	<p>فرصت:</p> <p>۱- تامین عزت، رفاه و آسایش حجّاج</p> <p>۲- تکرار نشدن قضایای تلخ و فاجعه بار حج سال ۹۴</p>	<p>«یک مسئله‌ی دیگری که مهم است و آقایان محترم هم اشاره کردند - هم جناب آقای قاضی‌عسکر، هم رئیس محترم سازمان حج - مسئله‌ی امنیت است. و اِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَ اَمْنًا؛ این است قضیه. قرآن کریم تصریح میکند که ما اینجا را محلّ اجتماع مردم و رجوع مردم و محلّ امنیت قرار دادیم؛ امنیت خیلی مهم است! ایمنی حجّاج از مسائل بسیار مهم است. ما قضایای تلخ حج سال ۹۴ را فراموش نمیکنیم. ... مسئله‌ی آرامش و آسایش حجّاج خیلی مهم است. البته معنای ایمنی و امنیت که ما میگوییم، این نیست که آنجا محیط امنیتی درست کنند و باز فشارهای امنیتی وارد کنند تا جور دیگری حجّاج اذیت بشوند؛ نه، ایمن باشند، خیالشان راحت باشد، آرام باشند. آن قضایای فاجعه‌بار مسجدالحرام و منی ۰ نیابستی تکرار بشود، نیابست در یادها زنده بشود؛ بالاخره نگرانی‌هایی وجود داشت.»</p>
۲	برپایی مراسم برائت در حج:	<p>فرصت:</p> <p>۱- ابراز موضع درباره مسجدالاقصی و فلسطین</p> <p>۲- ابراز موضع درباره وقاحت و گستاخی صهیونیست ها</p> <p>۳- ابراز موضع درباره حضور شرارت‌آمیز آمریکا در کشورهای اسلامی و منطقه</p> <p>۴- ابراز موضع درباره راه انداختن جریان های تکفیری و تروریستی</p>	<p>«این مسئله‌ی برائت که ما روی آن این‌همه تأکید کردیم و امام بزرگوار به این مضمون گفتند که قبول ندارند حجّ بی‌برائت را، رازش این است. در حج، اَمّت اسلامی میتواند موضع صحیح و مورد اتفاق و قبول خود را بیان کند؛ مورد قبول و اتفاق چه کسی آقا؟ ملت‌ها، شعوب. دولت‌ها ممکن است جور دیگری فکر کنند، جور دیگری عمل بکنند - که می‌بینیم خیلی از دولت‌های مسلمان متأسفانه راهی غیر از خواست ملت‌هایشان در پیش میگیرند و حرکت میکنند - اما دل ملت‌ها چیز دیگر است. اینجا جایی است که ملت‌ها میتوانند موضع خود را در قضایای مختلف ابراز کنند.</p> <p>الان قضیه‌ی مسجدالاقصی مطرح است، قضیه‌ی قدس مطرح است؛ این قضیه‌ی کوچکی نیست. صهیونیست‌ها جری شده‌اند، گستاخ شده‌اند، به خودشان حق داده‌اند که بر صاحبان مسجدالاقصی - یعنی بر مسلمانان - سخت بگیرند؛ یک روز در را ببندند، یک روز مانع ایجاد کنند، یک روز یک عده‌ای را بگذارند [وارد شوند] و یک عده‌ای را نگذارند، شرط سنی بگذارند و از این قبیل کارها؛ اینها گستاخی است، اینها پروپی است، اینها وقاحت است از سوی رژیم غاصب و جعلی صهیونیست. خب معلوم است که دل ملت اسلام به یاد مسجدالاقصی میتپد. اینجا جای ابراز موضع است؛ حج یک چنین ظرفیتی است، حج این است. کجا اَمّت اسلامی بهتر از بیت‌الله‌الحرام و مکه و مدینه و عرفات و مشعر و منی ۰ پیدا میکند برای اینکه اظهار کند که ملت‌ها درباره‌ی فلسطین و درباره‌ی مسجدالاقصی چه میگویند و چه میخواهند و چه جور فکر میکنند؟ کجا بهتر از اینجا؟ حج یک چنین ظرفیتی دارد. در مورد دخالت‌های آمریکا، در مورد حضور شرارت‌آمیز آمریکا در کشورهای اسلامی و در منطقه‌ی ما و راه انداختن این جریان‌های تکفیری و تروریستی و مانند اینها - که شرتین همه‌ی این دستگاه‌های تروریستی هم خود رژیم آمریکا است؛ از همه‌ی اینها خبیث‌تر، خود او است - جای اظهار موضع نسبت به اینها کجا است؟ حج بهترین جا است برای اینکه اَمّت اسلامی - همه، از همه‌ی کشورها - بتوانند ابراز موضع کنند، ابراز عقیده کنند؛ یک چنین ظرفیتی است حج؛ این را باید قدر دانست.»</p>
۳	استفاده از ظرفیت بی نظیر اجتماعی حج:	<p>فرصت:</p> <p>- دوری از انزوا و رهبانیت و گوشه‌گیری</p>	<p>«درعین حال یک ظرفیت بی‌نظیر اجتماعی هم در حج وجود دارد؛ ببینید، این از خواصّ فرائض اسلامی است. اسلام این‌همه بر روی معنویت تکیه میکند، اما معنویت اسلامی به معنای انزوا و رهبانیت و گوشه‌گیری و جدایی و دوری از مردم نیست؛ همان واجب و فریضه‌ای که بیشترین ظرفیت معنویت را دارا است، همان واجب و فریضه بیشترین ظرفیت حضور اجتماعی را هم دارا است.»</p>